

OPLEGGER SIRM

BEOORDELINGSKADER ZORGVRAAGZWAARTE IN VOGELVLUCHT

De zorgvraagzwaarte indicator (zvz-i) is een nieuw instrument, ontwikkeld op basis van beschikbare gegevens. Gebruik van de zvz-i binnen de kaders van het Bestuurlijk Akkoord GGZ dient drie doelstellingen: verbeteren risicoverevening, ondersteunen materiele controle en contractering. Omdat voor de risicoverevening reeds een beoordelingskader bestaat, beperken we ons met het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte tot de laatste twee doelstellingen.

Onderdeel van de beoordelingscriteria zijn beoordelingsmaten die bruikbaar zijn voor het opstellen van praktische spelregels. Een beoordelingsmaat vormt daarmee een concrete norm van het beoordelingscriterium.

De beoordelingscriteria die we voorstellen

Wij onderscheiden in het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte een op de praktijk toegesneden set van criteria. Voor het vaststellen van de criteria en de beoordeling van de zvz-i op deze criteria sluiten we aan bij het beoordelingskader zoals dat beschreven staat in de indicatorstandaard.¹

In het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte worden kwalitatieve en kwantitatieve beoordelingscriteria onderscheiden. De kwalitatieve beoordelingscriteria zijn registratievergelijkbaarheid en populatievergelijkbaarheid. Daarnaast zijn er drie criteria die kwantitatief vastgesteld en geduid worden, dat zijn inhoudsvaliditeit, statistische betrouwbaarheid en representativiteit. Zie het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte voor de concrete uitwerking van deze beoordelingscriteria.

Berekeningen van DBC Onderhoud

Inmiddels heeft DBC Onderhoud op basis van de berekeningswijze zoals beschreven in het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte en op basis van beschikbare gegevens analyses uitgevoerd. Uit deze analyses volgt een R^2 op groepsniveau bij het criterium inhoudsvaliditeit en een minimale N bij het criterium statistische betrouwbaarheid.

¹ De indicatorstandaard wordt door ZINL gehanteerd bij de beoordeling van kwaliteitsindicatoren.

Merk hierbij op dat om de vraag te beantwoorden of de R^2 voldoende groot is voor gebruik in de praktijk, in het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte een norm van 50% van een (nog te berekenen) maximale R^2 wordt gehanteerd. Deze maximale R^2 kan na berekening uitkomen op een kleiner percentage dan 100%, hoeveel minder is op voorhand niet te zeggen.

Wij bevelen aan om naast de R^2 ook de maximale R^2 te berekenen en in de tussentijd, zolang deze nog niet bekend is, uit te gaan van een maximale R^2 van 100%. Dit is een behoudende keuze die tot zorgvuldige toepassing in het gebruik noopt, hetgeen sowieso ons devies is bij een eerste toepassing van het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte. In dat geval komt de norm voor inhoudsvaliditeit in het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte uit op 50% (= 50% x 100%).

Het gebruik van het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte

In het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte hanteren we per criterium een stoplicht. Per criterium scoren we de zvz-i in een categorie 'Rood', 'Oranje' of 'Groen'. De score in rood (voldoet niet aan de norm en biedt ook geen inzicht), oranje (voldoet nog niet aan de norm, maar geeft al wel inzicht) of groen (voldoet aan de norm) vormt daarmee een eerste aanzet voor het gebruik van de zvz-i.

Deze categorisering van de scores zal in de komende jaren nog verder doorontwikkeld moeten worden, zodat de scores ook blijven aansluiten bij de te voeren beleidsdiscussie. Daarnaast adviseert SiRM om de gehanteerde afkappunten door te ontwikkelen in de lerende omgeving die wordt samengesteld door verzekeraars, aanbieders en beroepsgroepen.

In het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte worden de scores 'Rood', 'Oranje' en 'Groen' onderscheiden. 'Oranje' wordt onderscheiden omdat de zvz-i in termen van de beoordelingsmaten al snel toegevoegde waarde biedt, maar pas bij een score 'Groen' als inhoudelijk voldoende beoordeeld kan worden. Dat laat overigens onverlet dat bij zowel 'Oranje' als 'Groen' zowel aanbieders als verzekeraars baat hebben bij het voeren van een gesprek voorafgaand aan het trekken van conclusies over het gebruik van de zvz-i.

Beleidsmatig kan echter de vraag gesteld worden of een vereenvoudigde indeling in 'Rood' en 'Groen' (dus zonder 'Oranje') de voorkeur verdient. Een reden hiervoor kan zijn dat het onderscheid tussen 'Oranje' en 'Groen' makkelijk verwarring wekt in de beleidsmatige discussie.

Een voorstel voor een vervolg

Voor de inrichting van een lerende omgeving voor de doorontwikkeling van het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte stellen we voor nauw aan te sluiten bij de inrichting van het ontwikkeltraject in de risicoverevening, zoals dat sinds 1992 in maandelijks/jaarlijkse cycli plaatsvindt. Door aan te sluiten op dit proces kan optimaal worden geprofiteerd van de lessen en de verbeterpunten die daaruit in de loop der jaren zijn gevolgd. Daarmee wordt dus voortgebouwd op een fundament dat in de risicoverevening is gelegd, dat tot stand is gekomen op basis van consensus en daardoor breed wordt gedragen door de betrokken stakeholders. Merk hierbij op dat het beoordelingskader in het kader van de risicoverevening is ontwikkeld in de contractuele relatie tussen verzekeraars en overheid.

Een aantal lessen uit het risicovereveningstraject:

- De beoordelingsmaten zijn in hoge mate subjectief en bepaald door de (veelvuldige wijzigingen in de) context waarin partijen de contracten met elkaar sluiten. Denk hierbij bijv. aan wijzigingen in kostendefinities door wijzigingen in bekostigingssystemen.
- De beschikbaarheid van de data is mede bepalend voor hoe goed de voorspelmodellen kunnen corrigeren voor populatieverschillen en daarmee hoe groot het financiële risico is dat met de gecontracteerde partij kan worden afgesproken.
- De keuze voor een gedegen ingroei-traject waarin eenvoudig wordt begonnen en afhankelijk van de context en de beschikbare data wordt doorontwikkeld, schept de ruimte voor de contractpartijen om stapsgewijs tot een reële verdeling van de financiële verantwoordelijkheden te komen.
- De beoordeling van het voorspelmodel wordt uitgevoerd op het subgroepniveau, waarbij de verzekeraars de gekozen subgroepen zijn omdat dat het niveau van de contractuele relatie is. In de loop der jaren – naarmate de benodigde data beschikbaar kwamen – is deze beoordeling aangevuld met een beoordeling op het subgroep niveau van verzekerden met specifieke aandoeningen.

Aanbeveling 1: Doorontwikkeling op basis van consensusvorming

We stellen voor om in een vervolgtraject nader aandacht te besteden aan de criteria en de gehanteerde afkappunten uit het Beoordelingskader Zorgvraagzwaarte.

We benadrukken daarbij dat de nadere uitwerking van de criteria niet uitsluitend aan statistici voorbehouden kan zijn. Dat zou wel zo zijn als de criteria objectief kunnen worden vastgesteld, maar dat is niet het geval. Net zoals in het ontwikkeltraject van de

risicoverevening, is de nadere invulling steeds sterk afhankelijk van de context en de kwaliteit van de beschikbare data. Dat betekent dat beleidsmatige overwegingen een bepalende rol spelen bij de interpretatie van de uitkomsten van de beoordelingsmaten en de mate waarin daaraan consequenties in de contractering mogen worden verbonden.

Voor de inrichting van een proces met een expliciete rolverdeling tussen statistici, medisch-inhoudelijk deskundigen en beleidsmakers kan het proces van het ontwikkeltraject van de risicoverevening als voorbeeld dienen.

Aanbeveling 2: Invloed praktijkvariatie

De gebruikswaarde van de zvz-i wordt nu mede beïnvloed doordat er variatie is tussen aanbieders. Deze invloed kan verder onderzocht worden. De verwachting is dat de maximaal haalbare R^2 geen 100% zal bedragen. Een goede indicatie van de maximaal haalbare R^2 geeft context aan de gevonden R^2 .

Aanbeveling 3: uitbreiding maten aanvullend op R^2

Naast de R^2 kunnen ook andere beoordelingsmaten worden gebruikt als invulling van het criterium inhoudsvaliditeit. In de risicoverevening wordt naast de R^2 bijvoorbeeld ook de gewogen gemiddelde absolute afwijking (GGAA) als beoordelingsmaat toegepast. Elk van de in de risicoverevening gehanteerde maten heeft voordelen en nadelen. Juist door het hanteren van een set van beoordelingsmaten ontstaat inzicht in de kwaliteit van het gehanteerde model. Wij adviseren om in de lerende omgeving van de doorontwikkeling van de zvz-i de toegevoegde waarde van aanvullende beoordelingsmaten na te gaan.